

ધોરણ : ૫

આસપાસ

પાઠ : 10

દીવાલોની કહાએલી

સભ-અધ્યયનપોથી સોલ્યુશન

(પ્રથમ સત્ર)

પ્રશ્ન-1 પાઠ્યપુસ્તકના પાના નંબર 90 પર આપેલા નક્ષાના

આધારે નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

**(1) મુખ્ય પ્રવેશદ્વારથી તમે અંદર જાઓ તો નવધણ કુવો કઈ દિશા
તરફ આવેલો છે?**

➤ નવધણ કુવો પૂર્વ દિશા તરફ આવેલો છે.

(2) બૌદ્ધગુફા અડીકડી વાવથી કઈ તરફ છે?

➤ બૌદ્ધગુફા અડીકડી વાવથી પશ્ચિમ દિશામાં છે.

(3) તમે જામા મસ્જિદ પાસે છો તમારે ધક્કાબારી તરફ જવું હોય તો
કઈ દિશા તરફ જશો?

➤ જામા મસ્જિદની ધક્કાબારી તરફ જવા દક્ષિણ દિશામાં જવું પડે.

(4) ખોડિયાર માતાનું મંદિર કિલ્લામાં કઈ તરફ છે?

➤ ખોડિયાર માતાનું મંદિર કિલ્લામાં ઉત્તર દિશા તરફ છે.

(5) કિલ્લામાં કઈ વાવ આવેલી છે?

➤ કિલ્લામાં અડી કડી વાવ આવેલી છે. લશ્કરીવાવ પણ છે.

(6) મુખ્ય પ્રવેશદ્વારથી અડીકડીવાવ જતાં રસ્તામાં કયા કયા સ્થળો
આવે છે?

➤ લશકરી વાવ, નીલમ, માણેક તોપ, જામા મસ્જિદ, બૌદ્ધ ગુફા વગેરે.

(7) નવધણ કુવાની સૌથી નજીક કયાં સ્થળો આવેલાં છે?

➤ નવધણ કુવાની સૌથી નજીક અનાજનો કોઠાર અને દરગાહ
આવેલાં છે

(8) અનાજના કોઠારની પૂર્વ અને પશ્ચિમ દિશામાં કયાં સ્થળો આવેલાં છે?

➤ પૂર્વમાં નવધણ કુવો અને પશ્ચિમમાં નીલમ માણેક તોપ આવેલાં છે.

(9) કિલ્લાના કયાં કયાં સ્થળોમાં પાણીનો સંગ્રહ થતો હશે?

➤ નવધણ કુવો, અડીકડી વાવ, લશકરી વાવ, પાણીના કુંડ, વગેરે સ્થળોમાં પાણીનો સંગ્રહ થતો હશે.

(10) ઉપરકોટના કિલ્લામાં કયા કયા ધર્મનાં ધર્મસ્થાનો
આવેલ છે? તે કયાં છે તે જણાવો.

➤ ઉપરકોટના કીલ્લામાં હિંદુ-મુસ્લિમ બોધ, ધર્મના ધર્મસ્થાનો
આવેલા છે. તેમાં જમા મસ્જિદ, બોધ ગુફા, ઘોડીયાર
માતાનું મંદિર વગેરે છે.

(11) નકશા પર 1 સેમી અંતર બરાબર જમીન પરનું અંતર
45 મીટર છે તને આધારે કહો.

મુખ્ય પ્રવેશદ્વારથી અનાજનો કોઠાર કેટલા મીટર ફૂર છે?

➤ 225 મીટર

નીલમ-માણેક તોપ નવઘણ ફૂવાથી કેટલા મીટર ફૂર છે?

➤ 202.5 મીટર

ખોડિયાર માતા મંદિરથી ધક્કાબારી કેટલી ફૂર છે?

➤ 540 મીટર

અડીકડી વાવથી આ સ્થળોનું અંતર

(1) પાણીના કુંડ = 495 મીટર

(2) લશકરી વાવ = 472.5 મીટર

(3) દરગાહ = 360 મીટર

પ્રશ્ન-2 નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

(1) કિલ્લામાં ગઢ કેમ બનાવવામાં આવે છે?

➤ કિલ્લામાં ગઢ સુરક્ષા માટે બનાવવામાં આવે છે

(2) ઉપરકોટના કિલ્લાનું બાંધકામ ક્યારે અને કોણે કરાવ્યું

હતું?

➤ ઉપરકોટના કિલ્લાનું બાંધકામ પૂર્વે 319 માં ચંદ્રગુપ્ત

મૌર્ય કર્થી હતું.

(3) તમે સુંદર કોતરણીકામ જોયું હોય તેવાં સ્થળો જણાવો.

➤ દેલવાડાના જૈન દેરાસર, અજંતા - ઇલોરાની ગુફાઓ,
કીતિતોરણા, સીટીસૈયદની જગી, વગેરે જોયા છે.

(4) તમારા ગામમાં આવેલ પૌરાણિક સ્થળ વિશે જણાવો.

➤ અમારા ગામમાં શિવજીનું મંદિર ખુબ જ જુંનું છે. આ
મંદિરમાં સુંદર કોતરણી કરવામાં આવેલ છે.

પ્રશ્ન-૩ નીચેના સ્થળોને ઓળખી તેમના વિશે લખો.

(1) આડી કરી વાવ છે. આ વાવમાં કુલ 166 પગશિયાં છે. પૂર્વ પશ્ચિમ 310 ફૂટ લાંબી ઉત્તર-દક્ષિણ 10 ફૂટ અહીં પાણી નો સંગ્રહ થયો હતો.

(2) નવધણ કુવો નવધણ રાજના સમયમાં બનેલો છે. 204 પગશિયાં કોતરવામાં આવ્યા છે. આ કુવો 171 ફૂટ ઊંડો છે.

**પ્રશ્ન-4 તમે જોયેલા કિલ્લા વિશે લખો. જો તમે કોઈ કિલ્લાની મુલાકાત ન
લીધી હોય તો ઘરના વડીલ કે શિક્ષકને પૂછી કિલ્લા વિશે લખો.**

(1) સ્થળનું નામ

➤ દીવ.

(2) કોણે બંધાવ્યો હતો?

➤ પોકુંગિઓએ.

(3) કોતરણી કામ

➤ લાકડા પર તેમજ પણ્ણર પર કોતરણી કરેલ છે.

(4) કિલ્લાની વિશેષતા.

➤ નગરની સરહદ ધરાવતો કિલ્લો છે. વિશમાં પોર્ટુગિઝ મૂળની અજાયબી છે.

(5) કિલ્લામાં આવેલાં સ્થળો.

➤ ગિરજાધર, સેટ થોમસ ચર્ચ, સંગ્રહાલય, રિવ મંદિર વગેરે આવેલા છે.

(6) હવા-ઉજાસની વ્યવસ્થા.

➤ ત્રણ પ્રવેશ દ્વાર અને પાંચ બારીઓ.

(7) તમને સૌથી વધારે શું ગમ્યું?

➤ દરિયાકિનારા વાળો ભાગ સૌથી વધુ ગમ્યો ત્યાંથી દરિયાની સુંદરતા જોવા મળી.

પ્રશ્ન-5 તફાવત આપો.

(1) વર્તમાન મકાનનું બાંધકામ :

➤ વર્તમાન મકાન રેતી સિમેન્ટથી બનાવવામાં આવેલ હોય છે.

(2) જૂના જમાનાના મહેલનું બાંધકામ :

➤ જૂના જમાનાનાં મહેલનું બાંધકામ ખૂબ જ મજબૂત પાકી હોય, પણ પણ્ણરથી બનાવેલ કોતરણી કરેલ હોય છે.

(1) વર્તમાન મકાનમાં હવા ઉજસની સગવડ :

➤ વર્તમાન મકાનમાં હવા ઉજસ માટે બારીઓ અને કેન્દ્રિલેશન ની વ્યવસ્થા કરવામાં આવે છે.

(2) જૂના જમાનાના મહેલમાં હવા ઉજસની સગવડ :

➤ જૂના જમાનાના હવા ઉજસ માટે જરૂરી, મોટા દરવાજા, બારીઓની સગવડ હતી.

પ્રશ્ન-6 નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

1. તમારે સંગ્રહાલય બનાવવાનું હોય તો તેમાં કઈ કઈ વસ્તુઓ રાખશો?

➤ સંગ્રહાલય બનાવવા માટે જૂની ચલણી નોટ, સિક્કાઓ તેમજ જૂના સમયના વાસણો, ઘરેણાંઓ રાખીશ.

2. તમારા ઘરે હોય તેવી તથા તમે જોવેલી કાંસાની વસ્તુઓની યાદી લખો.

➤ થાળી, લોટો, દીવડો, બેડુ, તપેલી,

3. તમે જોવેલ સંગ્રહાલયમાં કઈ વસ્તુઓ હતી?

➤ તલવારો, ભાલા, મોટા તાળા, બખ્તર વગેરે.

4. તમારા જિલ્લામાં આવેલાં વાવ કે ફુવાનાં નામ જણાવો.

➤ અમારા જિલ્લામાં અડી - કડી વાવ અને નવધણ ફુવો છે.

Thanks

For watching